

Μεθυσμένες πέστροφες και εκδικητικά γουρούνια

Στην καινούργια συλλογή διηγημάτων του **Γιώργου Σκαμπαρδώνη** τα ζώα ωθούν τους ανθρώπους να επανεξετάσουν τη ζωή τους

ΤΟΥ
ΒΑΓΓΕΛΗ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Ως διηγηματογράφος ο Γιώργος Σκαμπαρδώνης προχωρεί συχνά σε απότομες υπερβάσεις της πραγματικότητας χωρίς πάντως να διαταράξει ως εξ αυτού και το λογικό περιβάλλον της δράσης. Το ισχυρό αίσθημα της απώλειας, η μονίμως απρόβλεπτη μοίρα και ο εναγκαλισμός του παράλογου με το φανταστικό και το τυχαίο διασταυρώνονται στις μυθοπλασίες του με τα βορειοελλαδικά τοπία, αλλά και με μια ανυποχώρητη, κατά κανόνα μυθική αναζήτηση του αυθεντικού. Κι όλα αυτά στο πάγιο, διπλό πλαίσιο που σχηματίζουν από τη μια πλευρά η συνεχής υπονόμευση, όχι όμως και κατάργηση του ρεαλισμού και από την άλλη η κάθετη διάζευξη παρελθόντος και παρόντος, με το τελευταίο να προβάλλει μονίμως ακρωτηριασμένο. Τα ζώα (κατοικίδια και άλλα) έχουν διεκδικήσει κατ’ επανάληψη τη θέση τους μέσα σε ένα τέτοιο κλίμα, χωρίς εν τούτοις να τα χρησιμοποιήσει ο συγγραφέας ως ανθρωπομορφικούς μύθους που επείγονται να μας μεταδώσουν κάποιο διδακτικό μήνυμα, όσο παράξενη κι αν δείχνει η μορφή ή η συμπεριφορά τους.

Τα ζώα θα δώσουν το παρών και στην καινούργια συλλογή διηγημάτων του Σκαμπαρδώνη – αυτή τη φορά ωστόσο με έναν πιο επιπλακτικό τρόπο που μολονότι δεν επιδιώκει να τα καταστήσει αποκλειστικούς πρωταγωνιστές τούς εξασφαλίζει σίγουρα το περιθώριο για να δώσουν τον κυρίαρχο τόνο. Αν και στο *Ντεπό* θα συναντήσουμε πρόσωπα και πράγματα που ανακινούν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό την καθιερωμένη θεματογραφία του Σκαμπαρδώνη, εκείνο που συμβαίνει τώρα είναι πως τα ζώα επωμίζονται το βάρος της αναζήτησης του αυθεντικού για το οποίο έλεγα προεισαγωγικά.

Αθερίνες που αποκτούν αίφνης δι-

αστάσεις κάπους για να χορέψουν με χάρη τον τρελό χορό τους και να διατυπωνίσουν τη μοναξιά τους, αγριογύρουνα που κάνουν μαζί με τα μικρά τους τούς κυνηγούς να μετανιώσουν πικρά για την κυνηγετική τους καρέρα, πέστροφες που μεθούν από ένα ποτάμι κόκκινο κρασί, λύκοι που τα βάζουν με θηριώδεις τράγους ή με τουπανόσκυλα έτοιμα να αγωνιστούν μέχρι τελικής πτώσεως για λογαριασμό του αφέντη τους, γουρούνια που εκδικούνται τους διώκτες τους σκορπίζοντας τον θάνατο αναμεταξύ τους, ένα κόκερ σπάνιελ που προσπλώνει το βλέμμα σε δύο αγγέλους της νεότητας, οχιές που απειλούν με τις φονικές τους κινήσεις αγαπημένα σκυλιά και λαγοί που γλιτώνουν την εσχάτη ώρα το τομάρι τους επειδή τα φίδια έχουν βάλει στο μάτι τα κυνηγόσκυλα.

Όλα τα ζώα στο *Ντεπό* έχουν κάτι να πουν για τη δύναμη που ωθεί κάποτε τους ανθρώπους στο να ψάξουν μια αυθεντική και απελευθερωτική διάσταση στον βίο τους: να αγαπήσουν όσα τους αποκλείουν από τον κόσμο, να απομακρυνθούν από την τύρβη της πραγματικότητας και να στραφούν στον εσώτερο εαυτό τους, να πάψουν να καταβροχίζουν οτιδήποτε σταθεί μπροστά τους, να αποθεώσουν τη χαρά της ζωής, να τιμήσουν τη φιλία και την αφοσίωση, αλλά και να καταλάβουν και να μοιραστούν τον πόνο του άλλου. Και τούτο όχι γιατί πρέπει να συμμορφωθούν με κάποιους πιθικούς ή ιδεολογικούς κανόνες (να υμνήσουν ένα ουσιοκρατικό πάνθεον), αλλά επειδή έτσι μπορεί κάποια στιγμή να το υποδειξουν η εμπειρία και η σοφία της καθημερινότητας – με την απαραίτητη βεβαίως βοήθεια της υποβλητικής γραφής του Σκαμπαρδώνη. Κορυφαία ζωολογικά διηγήματα της συλλογής, «Το χρυσοσκάνδαλο “Saint Etienne”» καθώς και τα «Ολόγραμμα τράγου» και «Η του λύκου, ή του μαχαιριού».

